

ASPECTE DE PRACTICA JUDICIARA PRIVIND IMPORTURI ILEGALE DE DESEURI DE PLASTICE

Cu sprijinul programului "Cooperare cu Judecătorii Naționali în domeniul dreptului mediului" al Uniunii Europene. .

1

Exemplul I.

Cazul privind export-importul de deseuri din Anglia

2

In speta este vorba despre o cauza in care persoane juridice romane au importat peste 100 de containere incarcate cu deseuri, operatiune mascata in documente ca fiind “second hand homeware products”.

Operatiunea a fost efectuata prin colaborarea infractionala dintre persoane fizice si juridice din Anglia si Romania. Interesul afacerii ilicite era dat de diferenta foarte mare de costuri in cazul depozitarii de deseuri, in sensul ca in Anglia depozitarea unei tone de deseuri costa peste 500 lire, iar in Romania intre 17 si 35 euro.

3

In realitate, asa cum se observa din setul de fotografii, asa-numitele marfuri erau deseuri periculoase electrice si electronice, total improprie folosintei dar si bunuri de uz personal amestecate, proportia medie fiind de 60% deseuri si 40% bunuri recuperabile. Conform legii romane este interzisa sortarea deseurilor, operatiune prin care, in realitate, infractorii culegeau din totalul transportului o parte pe care o vindeau in magazine pe tot teritoriul tarii, iar cea mai mare parte se varsa noaptea la gropile de gunoi. Deseurile pot fi importate doar in vederea reciclarii, iar un transport de marfa second hand nu este autorizat sa genereze decat deseuri de ambalaje.

Echipa operativa a procedat la deschiderea acestor containere si a observat ca nu exista concordanta intre documente si realitate.

4

S-a stabilit, in anhetă, ca in perioada 2018-2020, prin aceasta metoda, cel puțin 250 tone de deseuri au fost aruncate in gropile din Romania.

In contrapartida, suspectii romani au obtinut mari sume de bani prin vinderea in magazine a obiectelor sortate din containerele in cauza iar restul a fost transportat noaptea, in mod ilegal, la depozite de deseuri.

Activitatea de verificare a fost efectuata de procuror, politisti, comisari de mediu si de la Autoritatea pentru Protectia Consumatorului.

5

Pentru a obtine efectul introducerii de deseuri in mod ilegal in Romania, autorii au beneficiat de sprijinul conducatorului vamei portuare Constanta, care a emis documente de autoritate prin care permitea aceasta operatiune, desi era la current cu faptul ca in containere sunt deseuri si nu marfa second hand.

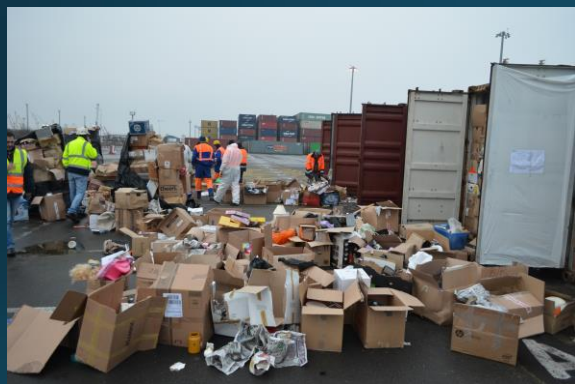
Aceasta persoana a fost pusa sub acuzare pentru complicitate la faptele retinute in sarcina membrilor gruparii.

6

De asemenea, au fost acuzati pentru neglijenta si reprezentantii Autoritatii pentru Protectia Consumatorilor care nu au efectuat controlul necesar si au sprijinit, in acest mod, introducerea ilegala de deseuri in Romania.

7

Pentru finalizarea cercetarilor, s-a procedat la:

- verificari la fata locului;
- cercetari la sediul societatii unde au fost depistate zonele de sortare a deseurilor;
- ridicari de inscrisuri legate de operatiunea comerciala in sine observandu-se ca acestea consemnau faptul ca in containere ar fi fost marfuri in stare de functionare si folosinta imediata, fiind contrazisa realitatea factuala;
- interceptari telefonice ale convorbirilor membrilor gruparii;
- verificarea conturilor bancare, fiind observat un circuit financiar ilicit, in sensul ca exportatorul englez a virat sume apreciable de bani in conturile personale ale importatorilor romani.

8

Exemplul II.

Cazul privind export-importul de deseuri din Germania

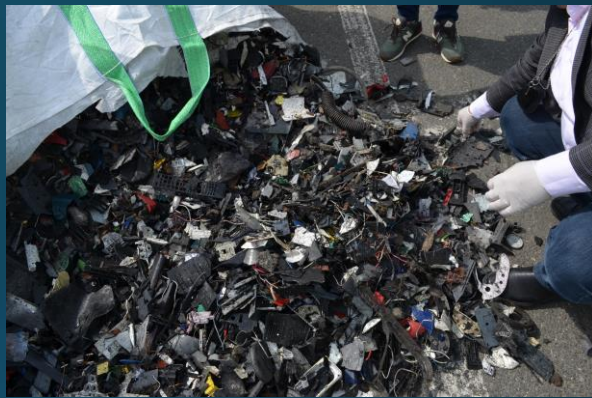
9

În datele de 07.04.2021, 07.05.2021, 10.05.2020, 11.05.2021, 13.05.2021, 14.05.2021, 18.05.2021 și 20.05.2021 lucrători de poliție judiciară din cadrul Garzii de Coastă în cooperare cu lucrători din cadrul Gărzii Naționale de Mediu, lucrători din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală – Direcția Generală a Vamilor, sub coordonarea procurorului, au verificat fizic un număr de 85 containere expediate de o firmă germană, care prin intermediul unui broker belgian, neautorizat, practic o firmă de tip fantomă – containere ce aveau ca destinatar o societate comercială română.

Aparent conținutul acestora era destinat reciclării, dar în realitate deșeurile urmau să fie depozitate ilegal în România pentru a se evita astfel plata unor diferențe de costuri semnificativ mai mari în Germania decât în România.

10

Spre exemplu, in interiorul bigbag-urilor din toate cele 85 containere controlate se aflau diferite tipuri de deseuri tocate si amestecate, unele dintre ele fiind considerate periculoase.

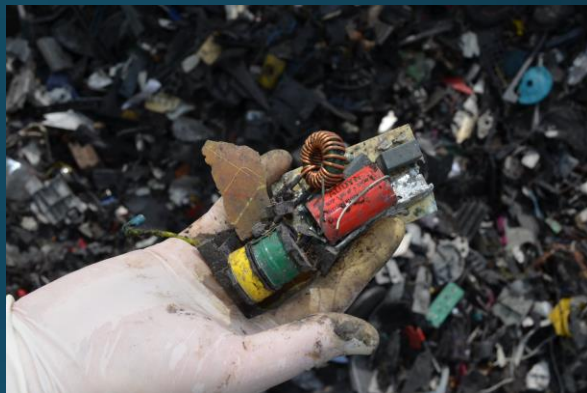
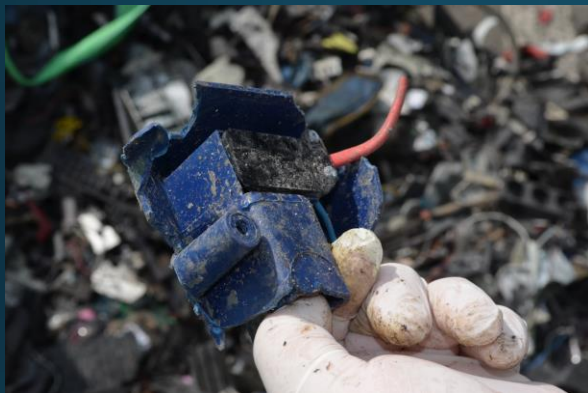
Importatorul roman a prezentat la inceputul controlului un set de documente, dar cand a realizat ca acestea nu reprezinta realitatea a generat un set diferit de documente pentru aceeasi marfa, incercand sa obtina autorizarea intrarii in tara a deseurilor. Facem mentiunea ca acesta nu detinea tehnologi necesara reciclarii, circuitul documentelor fiind destinat exclusive crearii unei aparente false privind relitatea importului.

11

Conform Regulamentului CE 1013/2006, documentele insotitoare trebuiau sa cuprinda sectiuni care sa fie completate in mod corect, in sensul evidentierii operatiunii reale de reciclare preconizate, sediul instalatiei tehnologice si toate datele necesare verificarii realitatii si legalitatii operatiunii. In conditiile in care aceste elemente nu corespund, legea romana sanctioneaza operatiunea ca fiind import ilegal de deseuri.

12

Conform celor constatate s-a concluzionat faptul ca unele dintre aceste deseuri sunt catalogate ca fiind **deseuri periculoase**, respectiv componentele electrice si electrocasnice cum ar fi: condensatorii, acumulatorii, resturi izolatie azbest ce se regasesc in toate containerele controlate, fiind prelevate si efectuate analize amanuntite de catre un laborator autorizat.

Din studiul datelor cuprinse in cargomanifestele navelor care au transportat containerele controlate, acestea ar fi trebuit sa contina doar deseuri din plastic, insa contin reziduuri din deseuri de echipamente electrice si electronice, ce nu pot fi reciclate.

13

S-a constatat ca aceste tipuri de deseuri care erau amestecate si cu deseuri periculoase, transferate de exportatorul german cu sprijinul brokerului belgian nu puteau fi valorificate/ reciclate de catre operatorul roman, drept pentru care s-a constatat ca s-au incalcat prevederile prevederile art. 32 din OUG 195/2005 cu incalcarea art. 98 alin. 3 lit. b. „introducerea pe teritoriul Romaniei a deseurilor de orice natura in scopul eliminarii acestora este interzisa”.

Transferul, care a facut obiectul controlului descris mai sus, era ilegal conform prevederilor articolului 2, punctul 35 a Regulamentului 1013/2006, raportat la art.63 alin (g) pct. 2 din Legea 211/2011 cu modificarile si completarile ulterioare.

14

A fost deschisa o investigatie in raport de aceste persoane implicate, situatie in care:

- au fost emise ordine europene de ancheta catre autoritatile germane si belgiene pentru a ne furniza documentele contractuale si corespondenta dintre exportator, broker si operatorul roman;
- au fost ridicate documentele;
- au fost verificate instalatiile operatorului roman si s-a confirmat suspiciunea ca acesta nu era apt, atat tehnic cat si juridic, pentru operatiunea contractata;
- au fost solicitate informatii din conturile bancare pentru a verifica circuitul financiar aferent operatiunii fizice;
- au fost citate la audiere persoanele implicate pentru a da explicatii, prin prisma unor acuzatii penale care vizeaza importul ilegal de deseuri si folosirea de documente nereale la autoritatea vamala.

15

Exemplul III.

Cazul privind export-importul de deseuri din Portugalia

16

În data de 12.04.2021 un container a sosit din Portugalia, cu motonava Safmarine Nakuru, având ca destinatar o firmă din România.

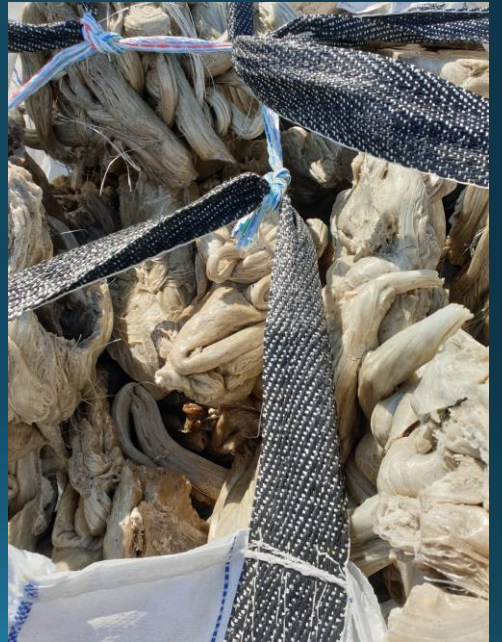
Având suspiciuni legate de realitatea și legalitatea transportului, echipa operativă a fost la fața locului, procedându-se la un control fizic al acestuia.

Ca urmare a activității, s-a observat că încărcătura aflată în interiorul containerului cu seria MRKU-238573-3 reprezintă deșeurile din material plastic.

17

Concret, s-a observat că marfa din container nu corespunde cu documentele anexa și importatorul nu avea tehnologia necesară reciclării sau transformării acestora în materie primă. S-a constituit un dosar de urmărire penală având ca obiectiv verificarea scopului pentru care au fost expediate, în această manieră, deșeurile în România.

18

La punctul de lucru declarat, importatorul roman nu era autorizat din punct de vedere al legislației de mediu sa efectueze operatiuni de valorificare a deseurilor.

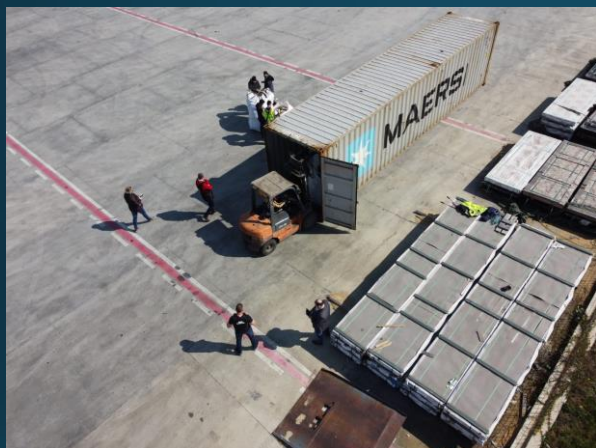
Operatiunea in sine intra in contradictie atat cu Regulamentul CE 1013/2006 si Conventia de la Basel.

19

S-a procedat la verificari la fata locului atat in port cat si la instalatia declarata in documente de importator, caruia i s-au cerut explicatii legate de neconcordanțele dintre documente si realitate.

20

A fost emis un ordin European de ancheta pentru ca autoritatile portugheze sa verifice si sa ne comunice constatarile necesare in cauza pentru a verifica legatura dintre exportatorul portughez si importatorul roman.

In timpul anchetei, 2 functionari din cadrul agentiei locale de mediu au emis un act ilgal de autorizare retroactiva a activitatii importatorului, fapt pentru care fata de acestia a fost extinsa urmarirea penala pentru favorizarea faptei penale instrumentate.

Au fost ridicate documete, efectuate verificari la fata locului, verificate conturile bancare si audiate persoane, urmand ca dosarul sa fie inaintat judecatorului.

In toate aceste cazuri s-a dispus returnarea deseurilor catre generatorul exportator

21

Va multumesc pentru atentie!
Astept intrebarile dumneavoastra!

22